

Orkustofnun

Harpa Þórunn Pétursdóttir, lögfræðingur

Orkugarði, Grensásvegi 9

108 Reykjavík

Kaldaðarnesi, 10. nóvember 2010.

Efni. Viðbótarathugasemdir Veiðifélags Árnesinga við umsókn Selfossveitna bs um rannsóknarleyfi.

Í tilefni af bréfi Veiðifélags Árnesinga, dags. 2. nóvember 2010, veitir Orkustofnun í svarbréfi, dags. 8. nóvember 2010, veiðifélaginu tækifæri að að gera athugasemdir við umsókn Selfossveitna um rannsóknarleyfi.

Erfitt er að gera athugasemdir við jafn fátæklega umsókn og að mati stjórnar veiðifélagsins er útilokað að það komi til greina af hálfu Orkustofnunar að veita rannsóknarleyfi á grundvelli hennar og þeirra gagna sem með henni fylgja. Málið er greinilega lítt hugsað og ber umsóknin t.d. með sér að engin grunnathugun hefur farið fram á flóðahættu. Þegar af þeirri ástæðu eru ekki lagalegar forsendur til þess að veita rannsóknarleyfi enda gera lög nr. 57/1998 ráð fyrir því að fyrir liggja gögn sem beri með sér helstu grunnþætti fyrirhugðrar virkjunar. Umsóknin ber með sér að skrá eigi lífríki í ánni og rannsóknarsvæðið afmarkað á fylgiskjali nr. 3 með umsókn. Slík rannsókn á laxfiskastofnum árinna hefur engan tilgang nema að rannsóknin taki til alls vatnasvæðisins enda m.a. um göngufisk og seiði að ræða sem eru ýmist á leið sinni upp ánnu eða niður. Er það lýsandi dæmi um vinnubrögð og þekkingu þeirra sem sækja um rannsóknarleyfið að hægt sé að slíta þetta afmarkaða svæði úr samhengi við aðra hluta vatnasvæðisins og sýnir mikilvægi þess að veiðiréttarhafar og Veiðifélag Árnesinga verði haft með í ráðum frá upphafi við hvað eigi og hvernig haga beri rannsóknnum verði á annað borð það óheillaskref tekið að heimila rannsóknir yfirleitt. Í umsókn er tekið fram að laxastigar muni valda óverulegu raski á göngum upp ánnu og tillit verði tekið til göngu seiða niður ánnu t.d. með seiðaveitum og hagkvæmu vali á vélasamstæðum. Engin útlistun og engin gögn eru lögð fram þessum fullyrðingum til stuðnings og kemur það ekki á óvart því þegar liggur fyrir byggt á rannsóknnum, reynslu og þekkingu að engin viðunandi lausn er til og bæði göngufiskur, seiði og hrygningastöðvar munu skaðast við virkjun árinna. Að framan var minnst á flóðahættu og hefur reynslan kennt m.a. landeigendum við ánnu að Ölfusá má ekki við því neinni fyrirstöðu og þrátt fyrir að engin fyrirstaða sé í ánni í dag af mannavöldum þá flæðir hún samt reglulega. Er ekki nokkur vafi á að þessi framkvæmd muni leiða til mikilla hamfara og ísstífla veldur því að allt vatn árinna, sem er vatnsmesta á landsins, mun leita úr farvegi sínum og bera laxaseiði með sér og drepa svo ekki sé minnst á hvaða áhrif slíkt flóð muni hafa á Selfossi. Mat á flóðahættu á samt að mæta afgangi við undirbúning virkjunarinnar og er ekki hægt að horfa fram hjá ábyrgðarleysi umsækjanda sem kjósa að tala um að áhrif virkjunarinnar á flóðahættu séu „hverfandi“. Þeir sem hafa orðið vitni af klakastíflum leyfðu sér ekki að tala svona og er líklegt að umsækjendur hafi einmitt enga reynslu eða þekkingu á hvernig Ölfusá hagar sér. Í asahláku þá riður áin snjóalögum og ís ofan af hálendinu og niður allt vatnasvæðið sem er nokkurhundrað kílómetrar að lengd. Án fyrirstöðu af mannavöldum gerist það reglulega að hrönnin

strandar og kílist upp í margra metar hátt ísstál sem leiðir það til þess að allt vatn árinna leitar úr farvegi sínum. Engin maður með fullu ráði lætur sér detta í hug að auka hættuna á að þetta gerist fyrir ofan þéttbýlið á Selfossi. Engu að síður er fullyrt að hætta á flóðum sé „hverfandi“ í umsókn.

Þar sem stjórn veiðifélagsins mótmælir því að veitt verði rannsóknarleyfi telur hún rétt að vekja athygli á fleiri atriðum en snúa beint að félaginu í þeirri von að hægt verði að vinda ofan af þessari vitleysu sem fyrst og koma þannig í veg fyrir þessi virkjunaráform. Í umsókn er tekið fram að tilgangurinn með rannsóknarleyfi sé að „Meta umhverfisáhrif virkjunar, umhverfismat“, án þess að það sé tilgreint nánar og kallar þetta á skýringar af hálfu Selfossveitna. Einnig kemur fram að tilgangurinn sé að meta hagkvæmni virkjunarinnar en bæjarstjórnarmenn hafa upplýst um það í fjölmiðlum að gera megir ráð fyrir að þessi. 10.000.000.000 kr. framkvæmd eigi að skila allt að 1.000 milljónum króna í hagnað á ári. Hefði umsækjanda verið í lófalagið að láta gögn og útreikninga fylgja til að upplýsa aðila betur um málið og hverjir eigi að vera eigendur að því einkahlutafélagi sem framkvæmdarstjóra sveitarfélagsins hefur verið falið að stofna. Skýra hvernig eigi að fjármagna virkjunina og hver hlutur fjárfesta eigi að vera en það hefur áhrif á hvert umtalaður hagnaður muni renna. Er þeirri aðferðarfræði mótmælt sem umsækjandi og bæjarfulltrúar viðhafa að fara leint með forsendur þessa máls sem varða íbúa sveitarfélagsins svo miklu og því einnig mótmælt að trúnaður eigi að ríkja um samskipti Veiðifélags Árnesinga og Orkustofnunar. Fer stjórn veiðifélagsins fram á það við Orkustofnun að hún endurskoði túlkun sína á tilvitnuðu lagaákvæði og staðfesti að gögn málsins fram að útgáfu rannsóknarleyfis séu ekki bundin trúnaði og einmitt nauðsynleg hagsmunaaðilum og almenningi til þess að geta fylgst með og haft áhrif á framvindu þessa máls.

Komi það til álita af hálfu Orkustofnunar að veita rannsóknarleyfi þá krefst Veiðifélags Árnesinga að þess verði gætt að áður liggir fyrir viðhorf veiðiréttarhafa og þeim verði kynnt öll gögn sem liggja til grundvallar í málinu.

Að örðu leyti er vitnað til bréfs veiðifélagsins frá 2. nóvember 2010.

F.h. Veiðifélags Árnesinga,

Jörundur Gauksson, formaður,

Kaldaðarnesi,

801 Selfossi.

Samrit sent:

1. Ástu Stefánsdóttur, framkvæmdarstjóra, sveitarfélagsins Árborgar
2. Sigurði Guðjónssyni, forstjóra Veiðimálastofnunar
3. Árna Ísakssyni, forstöðumanns lax- og silungsveiðisviðs Fiskistofu

